EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 13.5.2015
COM(2015) 259 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Spaniens nationale reformprogram for 2015

og med Rådets udtalelse om Spaniens stabilitetsprogram for 2015

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Spaniens nationale reformprogram for 2015

og med Rådets udtalelse om Spaniens stabilitetsprogram for 2015

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker[1], særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer[2], særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen[3],

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet[4],

som henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget fra Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Den 26. marts 2010 godkendte Det Europæiske Råd Kommissionens forslag til en ny strategi for vækst og beskæftigelse, Europa 2020, baseret på øget samordning af de økonomiske politikker. Strategien fokuserer på de nøgleområder, hvor der skal gøres en indsats for at øge EU's potentiale for bæredygtig vækst og konkurrenceevne.

(2) På grundlag af Kommissionens forslag vedtog Rådet den 13. juli 2010 en henstilling om de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker (2010-2014), og den 21. oktober 2010 vedtog Rådet en afgørelse om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker. Disse udgør tilsammen

[1] EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.
[2] EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25.
[3] COM(2015) 259.
[4] P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

de "integrerede retningslinjer", som medlemsstaterne blev opfordret til at tage i betragtning i deres nationale økonomiske politik og beskæftigelsespolitik.

(3) Den 8. juli 2014 vedtog Rådet en henstilling om Spaniens nationale reformprogram for 2014 og afgav sin udtalelse om Spaniens opdaterede stabilitetsprogram for 2014. Den 28. november 2014 fremlagde Kommissionen i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 473/2013[5] sin udtalelse om Spaniens udkast til budgetplan for 2015[6].

(4) Den 28. november 2014 vedtog Kommissionen den årlige vækstundersøgelse[7], som markerede starten på det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker for 2015. Samme dag vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 rapporten om varslingsmekanismen[8], hvori Spanien blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der skulle gennemføres en dybtgående undersøgelse.

(5) Den 18. december 2014 tilsluttede Det Europæiske Råd sig prioriteterne om at sætte skub i investeringer, fremskynde strukturreformer og forfølge en ansvarlig vækstfremmende finanspolitisk konsolidering.

(6) Den 26. februar 2015 offentliggjorde Kommissionen sin landerapport om Spanien for 2015[9]. Den analyserede Spaniens fremskridt med hensyn til gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget den 8. juli 2014. Landerapporten indeholder også resultaterne af den dybtgående undersøgelse, jf. artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011. Kommissionen konkluderer på baggrund af sin analyse, at Spanien har makroøkonomiske ubalancer, som kræver afgørende politiktiltag og særlig overvågning. Trods en vis forbedring i balancen på de løbende poster er der navnlig fortsat grund til at holde nøje øje med risiciene i forbindelse med den høje private og offentlige gældsætning og den stærkt negative nettostilling over for udlandet, set på baggrund af den meget høje arbejdsløshed. Det er særligt vigtigt at skride ind for at mindske risikoen for skadelige virkninger for den spanske økonomi, der på grund af dens størrelse risikerer at brede sig til hele Den Økonomiske og Monetære Union.

(7) Den 30. april 2015 fremlagde Spanien sit nationale reformprogram for 2015 og sit stabilitetsprogram for 2015. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen.

(8) Spanien befinder sig i øjeblikket under den korrigerende del af stabilitets- og vækstpagten. Regeringen stiler i landets stabilitetsprogram for 2015 mod en reduktion af det samlede underskud til 4,2 % af BNP i 2015 og til 2,8 % af BNP i 2016. Regeringen venter, at den mellemfristede målsætning om strukturel budgetbalance vil blive nået i 2019. I henhold til stabilitetsprogrammet topper den offentlige gældskvote i 2015 med 98,9 % og falder gradvist til 93,2 % i 2018. Det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for budgetfremskrivningerne, er realistisk for 2015 og efterfølgende positivt. Med udgangspunkt i Kommissionens 2015-forårsprognose forventes der et underskud på 4,5 % og 3,5 % i henholdsvis 2015 og 2016. Der er derfor risiko for, at målene for det samlede underskud for 2015

[5] EUT L 140 af 27.5.2013, s. 11.
[6] C(2014) 8804 final.
[7] COM(2014) 902.
[8] COM(2014) 904.
[9] C(2014) 8804 final.

og 2016 ikke nås. Spaniens planlagte finanspolitiske indsats i perioden 2013-2016 forventes desuden at ligge under det anbefalede niveau, og der vil være behov for yderligere strukturelle foranstaltninger i 2015 og 2016. Ud fra sin vurdering af stabilitetsprogrammet og under hensyn til Kommissionen 2015-forårsprognose er Rådet af den opfattelse, at der er risiko for, at Spanien ikke vil opfylde bestemmelserne i stabilitets- og vækstpagten. Spanien har gjort visse fremskridt med tilbagebetalingen af den offentlige sektors forretningsgæld. Spanien gjorde i 2014 også visse fremskridt med udarbejdelse af forslag til at rationalisere udgifterne inden for sundhedsvæsenet, uddannelse og på det sociale område i regionerne, men de endte med ikke at blive vedtaget. Parlamentet er dog i øjeblikket ved at behandle et udkast til lovgivning om indførelse af regler for regionernes udgifter til farmaceutiske produkter og sundhedspleje.

(9) Gennemførelsen af de præventive, korrigerende og håndhævende foranstaltninger, der er fastsat i forfatningsloven om budgetstabilitet og finansiel bæredygtighed, skrider langsomt frem. Omkostningseffektiviteten i sundhedssektoren er forbedret, men det er fortsat vigtigt at holde væksten i udgifterne til farmaceutiske produkter nede og navnlig at føre kontrol med disse udgifter i hospitalerne. Underskuddet inden for elektricitetssektoren blev fjernet i 2014, og der er taget hånd om problemet med konkursramte betalingsmotorveje, hvilket har reduceret statens udgifter. Spanien har imidlertid ikke indført et system til at gennemføre uafhængige vurderinger af større fremtidige infrastrukturprojekter.

(10) Der er gjort visse fremskridt på beskatningsområdet med gennemførelsen af en bred skattereform, som skal gøre skattesystemet enklere og mere fremme vækst og jobskabelse. Der blev den 20. november 2014 vedtaget en skattereform med ikrafttrædelse i januar 2015, som omfatter indkomstskat og selskabsskat. Der blev også gjort visse fremskridt med bekæmpelsen af skatteunddragelse, men der var ingen fremskridt med hensyn til miljøbeskatning. Omstruktureringen af den spanske banksektor, herunder navnlig af banker, der har modtaget statsstøtte, skrider godt frem. Samtidigt har nylige foranstaltninger til fremme af adgangen til anden finansiering end via banker i det mindste i et vist omfang forbedret adgangen til finansiering for virksomheder - navnlig set på baggrund af de spanske virksomheders store afhængighed af banklån. Det er meget vigtigt, at disse reformer gennemføres fuldt ud med henblik på at kunne lette omfordelingen af ressourcer og understøtte den igangværende tilpasning. Udestående problemer, der ikke er adresseret med de indtil nu iværksatte reformer, vil også skulle løses. Der er gjort visse fremskridt med hensyn til at fjerne flaskehalsproblemer i systemet til behandling af virksomhedskonkurser, og den 27. februar 2015 blev der vedtaget et kongeligt dekret om personlig konkurs. Der er imidlertid behov for yderligere forbedringer af den administrative og retlige kapacitet til at behandle konkurssager.

(11) Høj langtidsledighed og segmentering af arbejdsmarkedet er fortsat til hinder for vækst i produktiviteten og med til at forringe arbejdsvilkårene i Spanien. Arbejdsmarkedets parter drøfter en bred tværfaglig aftale for perioden 2015-2017. I den forbindelse og på grund af den meget høje arbejdsløshed vil det for visse sektorer og virksomheder måske på kort sigt være nødvendigt at lade lønningerne stige i et langsommere tempo end produktiviteten for at skabe job og opnå yderligere konkurrenceforbedringer. Det forventes, at dette kan understrege vigtigheden af, at der gennem sektor- og virksomhedsforhandlinger fastlægges det princip, at lønningerne skal udvikle sig i overensstemmelse med produktivitetsudviklingen i de enkelte virksomheder. På trods af lovgivningsreformer begyndte andelen af

arbejdsstyrken med midlertidig beskæftigelse igen at stige i 2014 og nåede op på 24 %. Dette berørte især unge og den lavtkvalificerede arbejdskraft. De nye typer kontrakter, der blev taget i brug, og incitamenterne til at tilskynde arbejdsgiverne til at ansætte medarbejdere på ubestemt tid synes desuden endnu ikke at blive udnyttet fuldt ud. De spanske myndigheder bekendtgjorde, at der senest i maj 2016 ville blive foretaget en vurdering af de subsidier, der ydes til arbejdsgivere ved nyansættelser. Kapaciteten i den offentlige arbejdsformidling og enheder, til hvilke denne opgave er outsourcet, er meget vigtig i forsøget på at sikre effektivitet og passende indsats rettet mod det aktive arbejdsmarked og aktiveringspolitikker, herunder effektiv omskoling, der gør det muligt for arbejdstagerne at søge ind i de sektorer, hvor der skabes flest job. Spanien har gjort begrænsede fremskridt med at fremskynde moderniseringen af den offentlige arbejdsformidling og adressere regionale forskelle.

(12) Ungdomsarbejdsløsheden i Spanien er fortsat meget høj (mere end 53 %), og antallet af børn og unge, der ikke afslutter deres skolegang, er et af de højeste i EU. Spanien er ved at gennemføre de nye uddannelsestiltag, der er fastsat ved lov nr. 8/2013 om uddannelsens kvalitet, og som skal højne kvaliteten på primær- og sekundærtrinnet. Der er gjort begrænsede fremskridt med hensyn til at øge erhvervsuddannelsernes arbejdsmarkedsrelevans, og indsatsen for at forbedre samarbejdet mellem de højere læreanstalter og arbejdsgiverne er bagud i forhold til tidsplanen. Der er planer om at udvide ordningen med tosporede erhvervsuddannelser i 2015, men der er fortsat betydelige regionale forskelle med hensyn til gennemførelsen. Der er nedsat et særligt udvalg, der skal undersøge studieplanernes relevans i forhold til arbejdsmarkedets behov.

(13) Spanien har gjort begrænsede fremskridt med forbedringen af sit socialsikringssystem. Det har indført et nyt aktiveringsprogram for langtidsledige, der kombinerer indkomststøtte og bistand ved jobsøgning. Begrænset koordinering af jobanvisning og sociale ydelser og den manglende kompatibilitet mellem forskellige minimumsindkomstordninger har imidlertid reduceret de sociale bistandsprogrammers effektivitet. Der er udbredt fattigdom i Spanien, navnlig hos lavindkomstfamilier med børn, men landet har kun gjort begrænsede fremskridt med hensyn til at forbedre målretningen af ordninger for familiestøtte og sociale ydelser.

(14) Strukturreformerne skal omfatte fjernelse af hindringer for virksomhedernes vækst, bistand til SMV'ernes udvidelse af markeder, fremme af innovation, forbedring af eksportevnen, stimulering af jobskabelse og fremme af virksomhedernes konkurrenceevne – herunder på indre markeder – samt generel forbedring af produktiviteten. Spanien er begyndt at analysere årsagerne til, at der i landets økonomi findes så mange små virksomheder og mikrovirksomheder. En analyse af, hvorfor virksomhederne er forblevet små, vil gøre det muligt for regeringen at fjerne reguleringsmæssige hindringer for deres vækst. Selv om der er gjort visse fremskridt med gennemførelsen af lov nr. 20/2013 om markedsenhed, er der stadig forsinkelser inden for den offentlige sektor i regionerne. Loven om regulering af miljøtilladelser er endnu ikke blev gennemført af alle regioner. Der er ikke gjort fremskridt med vedtagelse af reformen af liberale tjenesteydelser og faglige sammenslutninger. Strukturelle svagheder i Spaniens forsknings- og innovationssystem udgør en fortsat begrænsning for landets vækstpotentiale. Det er derfor afgørende, at der findes nye kilder til finansiering, at der sikres virkningsfuld og effektiv anvendelse af ressourcer, at der oprettes et nyt forskningsagentur og fremmes foranstaltninger, der kan gøre erhvervsmiljøet mere innovationsvenligt.

(15) Der er gjort visse fremskridt med jernbanenettet, og man er ved at træffe foranstaltninger, der skal sikre effektiv konkurrence inden for jernbanegods- og passagertransport. Den 4. juli 2014 vedtog ministerrådet kongeligt dekret nr. 8/2014 om oprettelse af en fond til forbedring af adgangen til havne over land.

(16) Spanien har gjort fremskridt med at efterleve henstillingerne fra komitéen for reform af den offentlige administration på alle regeringsniveauer. Indtil videre er det imidlertid hovedsageligt på nationalt plan, at reformens effekt har været synlig med hensyn til effektivitetsgevinster og budgetbesparelser. Der er taget vigtige skridt til at forbedre gennemsigtigheden af administrative beslutninger, men der er ikke gjort fremskridt med hensyn til at styrke overvågningsordningerne, hvilket specielt gjaldt offentlige indkøb på regionalt og lokalt plan. Der er ikke truffet foranstaltninger til at styrke overvågningsbeføjelserne inden for offentlige indkøb og byplanlægning. Der er gjort begrænsede fremskridt med vedtagelsen af retlige reformer, der skal forbedre retsvæsenets effektivitet: udkast til lovgivning om retsvæsenet og retspleje, som omfatter visse reformer, blev forelagt parlamentet den 27. februar 2015. Udkast til lovgivning om retshjælp og frivillig retspleje er underlagt en parlamentsprocedure. Der er gjort visse fremskridt med gennemførelse af vedtagne reformer, herunder *Oficina Judicial*, reformen om digitalisering inden for retsvæsenet og forbedring af interoperabiliteten mellem regionernes elektroniske sagsforvaltningssystemer. Indsatsen skal fortsættes på dette område.

(17) Som led i det europæiske semester har Kommissionen gennemført en omfattende analyse af Spaniens økonomiske politik, som blev offentliggjort i landerapporten for 2015. Den har også vurderet stabilitetsprogrammet og det nationale reformprogram samt de foranstaltninger, landet har truffet som opfølgning på de henstillinger, der blev rettet til Spanien de foregående år. Kommissionen har ikke blot taget hensyn til deres relevans for en holdbar finanspolitik og socioøkonomisk politik i Spanien, men også til, i hvor høj grad de er i overensstemmelse med EU's regler og retningslinjer, da der er behov for at styrke den samlede økonomiske styring i Den Europæiske Union, ved at der fra EU-niveau ydes bidrag til kommende nationale beslutninger. Kommissionens henstillinger som led i det europæiske semester afspejles i henstilling 1-4 nedenfor.

(18) På baggrund af denne vurdering har Rådet gennemgået Spaniens stabilitetsprogram, og Rådets udtalelse[10] afspejles især i henstilling 1 nedenfor.

(19) På baggrund af Kommissionens dybtgående undersøgelse og denne vurdering har Rådet gennemgået det nationale reformprogram og stabilitetsprogrammet. Henstillingerne i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011 afspejles i henstilling 1 til 4 nedenfor.

(20) Som led i det europæiske semester har Kommissionen også foretaget en analyse af den økonomiske politik i euroområdet som helhed. På dette grundlag har Rådet formuleret specifikke henstillinger rettet til medlemsstater, der har euroen som valuta. Spanien bør også sikre fuld og rettidig gennemførelse af disse henstillinger,

HENSTILLER, at Spanien i perioden 2015 og 2016 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. Sikre en varig korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud senest i 2016 ved at træffe de nødvendige strukturelle foranstaltninger i 2015 og 2016 og anvende

[10] I henhold til artikel 5, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97.

ekstraordinære indtægter til at fremskynde nedbringelsen af underskuddet og gælden. Øge gennemsigtigheden og ansvarligheden i forbindelse med de regionale offentlige finanser. Forbedre omkostningseffektiviteten i sundhedssektoren og rationalisere de farmaceutiske udgifter i hospitalssektoren.

2. Afslutte reformen af sparekassesektoren, herunder ved hjælp af lovgivningsforanstaltninger, og afslutte omstruktureringen og privatiseringen af statsejede sparekasser.

3. Sikre bedre overensstemmelse mellem lønninger og produktivitet i samråd med arbejdsmarkedets parter og i overensstemmelse med national praksis, idet der tages hensyn til forskelle på kvalifikationer og lokale arbejdsmarkedsvilkår samt forskelle på de økonomiske resultater i forskellige regioner, sektorer og virksomheder. Tage skridt til at forbedre kvaliteten og effektiviteten af arbejdsformidlingen, herunder som led i indsatsen mod ungdomsarbejdsløsheden. Forenkle minimumsindkomst- og familiebistandsordninger og fremme regional mobilitet.

4. Fjerne hindringer for virksomhedernes vækst, herunder størrelsesbetingede regler. Vedtage den planlagte reform af liberale tjenesteydelse og fremskynde gennemførelsen af loven om markedsenhed.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand